

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 222.403 van 6 februari 2013
in de zaak I. A. 207.856/IX-7925
II. A. 207.857/IX-7926

In zake :

I.:

1. Bjorn ANSEEUW
2. Monica DESMIDT
3. Bart LEJEUNE

II.:

1. Steven GEENS
 2. Mitch MEEUWSEN
 3. Bram VAN DE LOOVERBOSCH
- bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

I.:

de LOKALE POLITIEZONE BRUGGE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Antoon Lust en Partners
kantoor houdend te 8310 Assebroek-Brugge
Baron Ruzettelaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

II.:

de POLITIEZONE VOORKEMPEN (Brecht, Malle, Schilde,
Zoersel)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Flamey en Joost Bosquet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1.1. De vordering, ingesteld op 4 februari 2013 door Bjorn Anseeuw, Monica Desmidt en Bart Lejeune, allen inspecteur van politie in de lokale politiezone Brugge, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de dienstplanning waarbij de verzoekers worden gelast om, wegens de vermoedelijke staking van de penitentiaire beampten, op 7 februari 2013 diensten te presteren in de penitentiaire instelling te Brugge (A. 207.856/IX-7925).

1.2. De vordering, ingesteld op 4 februari 2013 door Steven Geens, Mitch Meeuwsen en Bram Van de Looverbosch, allen inspecteur van politie in de lokale politiezone Voorkempen, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de dienstplanning waarbij de verzoekers worden gelast om, wegens de vermoedelijke staking van de penitentiaire beampten, op 7 februari 2013 diensten te presteren in de penitentiaire instelling te Merksplas (A. 207.857/IX-7926).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 februari 2013 om 14 uur.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor de verzoekers, advocaat Jacky D'Hoest, die verschijnt voor de eerste verwerende partij en advocaten Peter Flamey en Joost Bosquet, die verschijnen voor de tweede verwerende partij zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Samenvoeging

3. Beide vorderingen hebben een gelijkaardig voorwerp en de verzoekers ontwikkelen dezelfde redenering. Er is reden om de vorderingen, wat de hier besproken schorsing betreft, samen te voegen.

IV. Ontvankelijkheid van de vorderingen

4. De verwerende partij in de tweede zaak verwijst naar de omstandigheden dat aan de verzoekers een keuzemogelijkheid wordt gelaten en dat het niet zeker is dat de dienst niet verzekerd kan worden met vrijwilligers, maar dat doet niets af aan het feit dat zij hic et nunc op de planning aangewezen zijn om op 7 februari 2013 het werk van de gevangenisbewaarders te Merksplas over te nemen. Er is dus geen rede om de vordering om die reden onontvankelijk te verklaren.

Dat, zoals de verwerende partij in de eerste zaak betoogt, de bestreden beslissing de eenvoudige uitvoering zou zijn van een beslissing van de directeur-generaal van het gevangeniswezen leidt evenmin tot de onontvankelijkheid van die vordering, aangezien de bestreden beslissing de individualisering is van de vordering van de directeur-generaal.

5. De verzoekers verzetten zich tegen de beslissing van het bestuur waarbij zij de opdracht krijgen om, wanneer de nood zich voordoet, op 7 februari 2013 in de gevangenis dienst te doen, dit in vervanging van de penitentiare

beambten die dan mogelijks in staking zijn. Het gaat dus om een bevel om binnen hun bestaande functie een bepaalde opdracht te verrichten; het gaat niet om een aanwijzing voor een nieuwe dienst noch om de wijziging van de normale opdracht van de verzoekers.

6. Een regeling van de dienst is een maatregel van intern bestuur, betreft de organisatie van de dienst en valt buiten de vernietigingsbevoegdheid van de Raad van State. Het kan anders zijn wanneer de maatregel bedoeld is om de ambtenaar in zijn persoon te treffen -in welk geval hij als een verdoken tuchtmaatregel kan gelezen worden- of wanneer de maatregel zijn feitelijke situatie van tewerkstelling significant bezwaart.

Een concrete dienstopdracht moet op dezelfde wijze beoordeeld worden met dien verstande dat dergelijke opdracht, zij moge nog zo belastend zijn, de ambtenaar niet kan bezwaren wanneer zij binnen het takenpakket van zijn ambt valt. Te dezen staat buiten betwisting -artikel 23, § 5, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt schrijft dit voor- dat politieambtenaren ook dienst moeten doen in de gevangenis.

7. De verzoekers worden, als politieambtenaar bij een lokaal politiekorps, aangewezen om het tijdelijk tekort aan personeel voor de bewaking van de gedetineerden op te vangen. Geen van hen voert aan dat de maatregel bij hem overkomt als een straf. Zij beperken zich immers tot algemene bezwaren, die als volgt kunnen samengevat worden: zij kunnen niet geroepen worden om het werk van gevangenenbewakers over te nemen omdat zij voor die taak niet opgeleid zijn en ook geen grondige kennis hebben van de rechten en de plichten van de gedetineerden; de opdracht kan hen confronteren met gevaarsituaties waarin hun eigen veiligheid en die van de gedetineerden in het gedrang kunnen komen; er rijzen grote moeilijkheden met betrekking tot het geweld dat zij mogen gebruiken; er rijzen problemen met de privacy van henzelf en van de gedetineerden; de handhaving van de orde in de gevangenis wordt door de basiswet betreffende het gevangeniswezen toevertrouwd aan het inrichtingshoofd en zijn personeel, zodat het politiepersoneel

geen wettelijke bevoegdheid heeft binnen de gevangenis behoudens tussenkomsten in geval van oproer of onlusten. Als middel tot vernietiging voeren zij in het verlengde daarvan dan aan dat de opdracht van de politie voor tussenkomsten in gevangenissen wel omschreven en beperkt is -artikel 23, § 5, Wet politieambt- en dat de wettelijke voorwaarden voor dergelijke tussenkomst in dit geval niet vervuld zijn.

8. Elk van de verzoekers verzet zich tegen een concrete opdracht die hem/haar wordt gegeven in het kader van een aangelegenheid waarin de politie een rol te vervullen heeft. Zij voeren niet aan dat de opdracht bedoeld is om hen te straffen, ook niet dat zij een opdracht krijgen die buiten hun ambtsverplichtingen ligt; zij voeren enkel aan dat de maatregel niet kadert in de wettelijke regeling ter zake.

9. De onwettigheid van een bevel op zich betekent niet dat er een annulatieberoep tegen ingesteld kan worden.

Mogelijks kan anders geoordeeld worden in het geval van een kennelijk onwettig bevel, dit is een bevel waarvan de onwettigheid onmiddellijk en zonder nader onderzoek door elk redelijk denkend mens kan worden vastgesteld. Van dergelijk bevel is hier geen sprake: de politie moet in bepaalde gevallen optreden in de gevangenissen en de politieambtenaren weten dat dit tot hun takenpakket behoort. Dat de verzoekers hun opdracht moeten uitvoeren in omstandigheden die niet altijd geheel duidelijk zijn -die de verzoekers aanvoeren- of dat zij vragen kunnen hebben bij het vervuld zijn van de wettelijke voorwaarden is niet van aard om aan het gegeven bevel het karakter van een maatregel van inwendig bestuur te ontnemen.

10. Het beroep is niet ontvankelijk *ratione materiae*. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt om die reden verworpen.

BESLISSING

1. De zaken nrs. A. 207.856/IX-7925 en 207.857/IX-7926 worden gevoegd, wat de vorderingen tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid betreft.

2. De Raad van State verwerpt de vorderingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 februari 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche